

[Waldorff]

realistiske udgangspunkt – og det tror jeg faktisk er et af de punkter, hvor jeg helt igennem er mere realistisk end Schlüter-regeringen og de borgerlige partier – er et samfund med meget stor arbejdsløshed i temmelig mange år fremover. Det er i det lys, vi skal se, hvilke muligheder vi har. Det er en historisk chance, kan man kalde det, at man, fordi vi har en arbejdsløshed, vi gerne ville være fri for, faktisk har mulighed for at foretage nogle anlægsinvesteringer i vedvarende energi, som ellers ville blive afvist med, at man kunne jo også se, om man kunne få en lidt højere forrentning, hvis man brugte nogle af de investeringer som tilskud til industrien, eller hvad man nu ellers kunne finde på af den slags.

Jeg må fastholde, at dette ikke drejer sig om at hente 7 mia kr. ud af luften. Det drejer sig om nettoinvesteringer på godt 3 mia kr. Det drejer sig ikke nødvendigvis om, at man skal til at fyre offentligt ansatte, sådan som man også har lagt op til. Det drejer sig bl.a. om en vurdering af, hvordan man kan finansiere det gennem en udenlandsk lånoptagelse. Den er ganske vist blevet betydelig dyrere i de senere år, men en af de ting, som jeg synes vi skal vende tilbage til i udvalget, er en vurdering af – altså under den højst usikre, indrømmer jeg, forudsætning, at de tal, vi har lavet, ikke er helt i skoven, og jeg tror ret meget på grundtallene – hvordan et investeringsforløb med udenlandsk lånoptagning ville blive, idet man skal huske, at de sparede udgifter til import af brændsel indtræffer ret hurtigt. Jeg mener altså, det kunne være interessant at se, hvor meget det faktisk ville belaste økonomien med, men ud fra 3 mia kr. i anlægsinvesteringer om året og ikke ud fra 7 mia kr., for det er forkert.

Der er flere, der har været inde på, at det er for dårligt, at vi ikke har indregnet driftsomkostninger. Nu er vi jo ikke noget økonomisk sekretariat, og det sætter nogle grænser for, hvor meget man kan kaste sig ud i beregning af driftsomkostninger ved de forskellige anlæg, og vi har slet ikke haft nogle præstationer om, at vi også kunne lave sådan noget.

Men en ting, som er meget vigtig i forbindelse med denne kritik om driftsomkostninger, er, at der gælder præcis det samme her som i diskussionen om anlægsudgifterne, nemlig at en meget, meget stor del af drifts-

omkostningerne er lønudgifter. Altså igen den situation, at det er spørgsmålet, om man kan konvertere arbejdsløshedsunderstøttelse til en drift af nogle energikilder, som vi gerne vil fremme.

Tiden tillader ikke, at jeg går ind i en diskussion – jeg er heller ikke sikker på, at jeg kunne gøre det tilstrækkelig kvalificeret – af virkningerne på elpriser, varmeregninger og sådan nogle ting, men jeg vil bare sige en enkelt ting. Når energiministeren mener, det er fuldstændig grebet ud af luften og er helt vildt, når man taler om en mulig reduktion på 20 pct. af varmeforbruget, kan jeg nævne, at det bygger på en forsigtig anvendelse dels af Jørgen Nørgaards rapport om husholdningernes elforbrug, hvor vi har skrevet meget ned i forhold til, hvad han mener er teknisk muligt, dels såmænd af den tidligere boligministers varmesynslov. F.eks. på isoleringsområdet går vi ikke væsentligt videre i styringsforslagene, end det oprindeligt var tanken at man kunne gå. Der har også fra socialdemokratiets side været forslag om en maksimumsbestemmelse i forbindelse med rumopvarmning, og det er en meget fornuftig idé.

Nu har jeg kun 30 sekunder eller sådan noget tilbage, og dem vil jeg bruge på det, der er blevet sagt om et overadministrerende centraliseret samfund, som skulle være perspektivet. På hundrede tusinde forskellige områder har vi en nøjagtig detaljeret lovgivning, som handler om alt muligt fra toldkontrollører til, at man ikke må sælge bladan til børn og udskænke spiritus til folk under 18 år osv. Hvorfor er det en hellig ko at fastsætte nogle rammer for energiplanlægningen? Jeg mener, at man kører helt i skoven med den kritik af, at dette er centraliserende. Jeg mener tværtimod, det indeholder muligheder for noget helt andet, men det siger den røde lampe at vi ikke kan komme til at snakke mere om lige nu i hvert tilfælde.

Energiministeren (Enggaard):

Jeg skal nøjes med et par enkelte kommentarer til debatten, som den har været, og i øvrigt give tilsagn om, at udvalget naturligvis kan stille uddybende spørgsmål og også derigennem få uddybet de betragtninger, som jeg gjorde gældende i mit svar på beslutningsforslaget.